

Höfundur viðprents: "Oddur Einarsson (1559–1630)"

1 **Graduale**

Grallari

GRADVALE. | Ein Almeñ e- | leg Messusöngs Bok | saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, i þeim Söng og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | giast og halldast hier i Lande Ep- | ter Ordinantionne | af | H. Gudbrand Thorlaks syne. | Item. Almenneleg Handbok med Collec- | tum og Oratium sem Lesast skulu i Kirkiu | Söfnudinum Aarid vm kring. | I. Corint. xiiij. | Latid alla hlute sidsamlega, og skickanliga fram | fara ydar a mille. | Item. xj. Cap. | Ef sa er einhuer ydar a medal, sem þrattunar samur | vill vera, Hann vite það, ad vier hofum ecke slykan Sid- | uana, og ei helldur Gudz Söfnødur.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum j Hialltadal | af Jone Jons syne, xxv. Dag Oct. | MD XCIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: Titilblað, A–Ð, Aa–Hh. [257] bls. 4°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (~1627)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534–1588): „FReederich Thend Anden med Gudz Naade ...“ A1a. Konungsbréf dagsett 29. apríl 1585.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Vm þañ Psalma Saung sem tijdkast j Kristeligre Kirkiu, nockur Vnderuijsun af lærðra Manna Bokum, Þeim til Frodleiks sem það hafa ecke sialfer lesid. Skrifud af vel Lærdum og Heidarligum Mañ e, Herra Odde Einars syne, Biskuþe yfer Skalhollts Stikte.“ A1a–4b. Dagsett 26. nóvember 1594.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (~1627): „Vm það retta Messu Embætte, huernen það skal halldast, efter Rettre Gudz Orda Hliodan, med Saung og Ceremonium“ B1a–C2a. Formáli.

Viðprent: „Messu Embætte a Bæna dögum. og Samkomu dögum, þar þeir eru halldner.“ Þ3b–Aa4b.

Viðprent: „Hier epterfylgia nockrar vtualdar Bæner og Oratiur sem lesast j Messuñ e a Sunnudögum og ódrum. Hatjðu kringū Ared.“ Bb1a–Dd4b.

Viðprent: „Ein Almennelig Handbok fyrer einfallda Presta Huernen Børn skal skjira. Hion samañ Vigia, Siukra vitia, og nockut fleira sem Keñ emañ a Embætte vid kemur.“ Ee1a–Hh4a.

Athugasemd: Við bls. 11b er skotið inn í örk miða sem á er prentað annað vers í messuupphafi á kyndilmessu: „Versus secundus. Flockur Einglanna ...“, en það hefur fallið niður við prentun bókarinnar. Handbók presta var áður prentuð í Einni kristilegri handbók Marteins Einarssonar 1555, en síðar í Helgisíðabók 1658 og oftar. Ljósprentað í Reykjavík 1944 og aftur 1982 (ársett 1976).

Athugasemd:

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 45–46. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Upptök sálma og sálmalaga í lútherskum sið á Íslandi, Reykjavík 1924. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 409–416. • Guðbrandur Jónsson (1888–1953): Formáli, Graduale, Reykjavík 1944. • Björn Magnússon (1904–1997): Þróun guðþjónustuforms íslenzku kirkjunnar frá siðaskiptum, Samtíð og saga 6 (1954), 92–116. • Arngrímur Jónsson: Fyrstu handbækur presta á Íslandi eftir siðbót. Handbók Marteins Einarssonar, handritið Ny kgl. Saml. 138 4to, Graduale 1594. Lítúrgísk þróunarsaga íslenzkrar helgisíðahefðar á 16. öld, Reykjavík 1992.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/979f4501-26c9-4309-9b39-0006d4bca10f>

2 **Passio**

PASSIO | Su Heilaga Historia, | Vm Pijnu og Dauda vors | Endurlausnara Jesu | Christi. | So sem hiñ H. Mat- | theus hefur hana sam | an skrifad. | I sið stuttar Predikan- | er saman dreigen. Og a Islen | sku wtlögd, af H. Odde Einars | syne Superintendente, Schal- | hollts Sticktis. | Þrykt a Holum. | ANNO M.

DC. XX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1620
Umfang: A-H4. [120] bls. 8°

Þýðandi: Oddur Einarsson (1559-1630)
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „LECTORI SALVTEM“ A2a-b. Formáli dagsettur 25. febrúar

3

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio VI. | Þryckt j Ská lholte af Jone Snorrasyne, | Anno Domini M. DC. LXXXXI.

Að bókarlokum: „Endad j Skalh. | sama Ar 23. Majj.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr
Útgáfa: 6

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls. Formáli dagsettur 10. febrúar 1691.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar, forðum Biskups Skalhollts Stiftis, yfer þaṇ fyrsta Prentada Grallara. Anno 1594.“ [7.-13.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar Byskups ad Hoolum yfer Grallarann.“ [14.-26.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættis giørd a Bæna og Samkomudøgū þar þeir eru halldner“ 191.-222. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar og Lofsauingvar, a þeim sierlegustu Hætjðum, lijka a Kvølld og Morgna utaṇ Kyrkiu sem jñ aṇ .“ 223.-307. bls.
Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar, um Daudaṇ , sem syngiast meiga yfer Greptran Frammlidenna.“ 308.-327. bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX Sem er, Stutt Vndervijsun um einfalldaṇ Saung, fyrer þa sem lijted edur Ecke þar uti lært hafa, eñ gyrynast þo Grundvølleñ ad vita og sig framar ad ydka.“ [335.-341.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsjðum sem epter eru af Arkenu til uppfyllingar, setst hier til ein god Amiñ ing og Vppvakning fyrer þa sem ganga vilia til Guds Bords, Hvør og so lesast ma fyrer Communicantibus, adur eñ þeir meðtaka heilagt Alltaresins Sacramentum.“ [342.-343.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ , sem til er giørdur j Kongl. Maj. Kyrkiu Ritual, pag. 379. uppa þad, Kieñ emeñ erner þvi betur Gudrækelega athuge og endurmiñ est, hvad þeir sieu Gude og sijnu tiltrwudu H. Embætte umskylduger.“ [344.-345.] bls.
Athugasemd: Í sumum eintökum er ártal táknað „M.DC.LXLI.“
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: 2., 4. og 10. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34-35.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/5811c946-d1db-4a0c-8bb9-0657cb6200f7>

4

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem j Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio vii. | Þryckt j Ská lholte af Jone Snorrasyne, | ANNO Domini M. DC. LXLVII.

Að bókarlokum: „Endad j Skalh. | sama Ar 22. Febr.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1697
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [26], 328, [18] bls. 6° grbr
Útgáfa: 7

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls.

Formáli.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.–13.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.–26.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættis gjörd ...“ 191.–222. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar ...“ 223.–307. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.–328. bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX ...“ [335.–341.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsíjdum sem epter eru af Arkinu til uppfyllingar, setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [342.–343.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.–345.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 35.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c46d424c-1fe3-4594-b455-6b7da55e7029>

5 Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Næ dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | Editio VIII. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M DCC XI.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | sama Aar, 26. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr

Útgáfa: 8

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.–6.] bls.

Formáli.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.–13.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.–26.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættis gjörd ...“ 191.–222. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 223.–307. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.–327. bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX ...“ [335.–341.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsíjdum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [342.–343.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.–345.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Athugasemd: Willard Fiske Bibliographical notices 438

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/255ac2a8-a0d9-4aa0-8832-6ae7b6c9e41d>

6 Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Næ dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO IX. | – | Þryckt a

Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M. DCC. XXI.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | sama Ar, 24. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1721

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 9

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møn um ...“ [3.–6.] bls.

7

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Næ dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fiṁta Kyrkiu Ritual. | EDITIO. X. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXIII.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | Þaṇ 8. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1723

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 10

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møn ū ...“ [3.–6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660–1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.–8.] bls. Formáli dagsettur 16. apríl 1721.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [9.–15.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [16.–28.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgjörð ...“ 175.–206. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 207.–292. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 293.–310. bls.

Viðprent: „Bæn fyrer Embættis Gjörðena i Kyrkiuñ e.“ [316.] bls.

Viðprent: „Bæn ad liden e Embættisgjörðeñ e.“ [316.] bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX ...“ [317.–323.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsijðum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [324.–326.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [326.–327.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Athugasemd: Willard Fiske Bibliographical notices 516

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/51f9fd3d-2d98-4dcc-bf83-bb4ac1fdd6d4>

8

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þaṇ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe | legre Sidveniu, sem og vors allra Næ dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fiṁta Kyrkiu Ritual. | EDITIO XI. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXX.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | Þaṇ 18. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1730

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [30], 312, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 11

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møn ū ...“ [3.–6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660–1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.–10.] bls. Formáli dagsettur 15. apríl 1730.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [11.–17.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [18.-30.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættisgjörð ...“ 185.-212. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 212.-293. bls.
Viðprent: „IV. Lijk-Saungurenn“ 293.-312. bls.
Viðprent: „Bæn fyrir Embættis Gjörðena i Kyrkiuñ e.“ [318.] bls.
Viðprent: „Bæn að lideñ e Embættis Gjörðeñ e.“ [318.] bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [319.-325.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsíðum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [326.-328.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [328.-329.] bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 33.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b34650b0-95b8-48b6-80ff-ad01dcfa72d7>

9 Jón Einarsson (1674-1707)

Nokkrar söngvísur um kross og mótlætingar

Krossskólasálmar

Nokkrar Saung-Vijsur | Umñ | Kross og Mot | lætingar Guds Barna | i þessum Heime, | Utdregnar af þeirre Book þess Hatt- | upplýsta Mañ s | Doct. Valentini Vudriani, | Sem hañ kallar | SKOOLA KROSSENS | Og Kieñ e-Teikn Christeñ doomsins. | Øllum Kross-þiadam Mañ eskium til Heilsu- | samlegrar Undervijsunar i sijnum Hørmungum, | Af | Joni Einarssyne, | Schol. Hol. Design. Rect | 3. EDITIO, riett epter þeirre Añ are, sem var | með Gaumgiæfne vid Authoris eigned Manuskrift | samañ boreñ , og epter því Lagfærd. | – | Selst Alment Iñ bunded 6. Fiskum. | – | Þrickt æ Hoolum i Hialltadal, Af | Halldore Erikssyne. Añ o 1753.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1753

Prentari: Halldór Eiríksson (1707-1765)

Umfang: [14], 130 bls. 12°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Harboe, Ludvig (1709-1783)

Viðprent: Jón Einarsson (1674-1707): „Vel-Edla og Hælærds Herra ... Epterlifande Eckiu ... GUDRIJDE GYSLA DOOTTUR.“ [3.-6.] bls. Tileinkun dagsett 1. janúar 1698.

Viðprent: Harboe, Ludvig (1709-1783): „Formale til Lesarans.“ [7.-14.] bls. Dagsettur 6. júlí 1744.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Eiñ Fagur Psalmur æ Freistingar Tijmanum, Sem sagt er að Ordtur sie af Hr. Odde Einarssyne, er þess verður að þricketur sie. Jon Magnusson. P. t. Official: H. Stipt.“ 115.-128. bls.

Viðprent: „Eiñ Ydrunar Psalmur.“ 128.-130. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Sálmar

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b8688440-7492-4766-9392-1b8e83fb61c5>